

T.C.
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİMDALI

**ERKİLETLİ ÂŞIK HASAN'IN HAYATI, SOSYOKÜLTÜREL
ÇEVRESİ, ÂŞIK EDEBİYATINDAKİ YERİ VE ŞİİR SANATI**
(İnceleme-Metin)

Doktora Tezi

Funda AYDIN

Danışman
Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ

Nevşehir
Ocak 2024

T.C.
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİMDALI

**ERKİLETLİ ÂŞIK HASAN'IN HAYATI, SOSYOKÜLTÜREL
ÇEVRESİ, ÂŞIK EDEBİYATINDAKİ YERİ VE ŞİİR SANATI
(İnceleme-Metin)**

Doktora Tezi

Funda AYDIN

Danışman
Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ

Nevşehir
Ocak 2024

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Tezi Hazırlayan

Funda AYDIN

TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK

“Erkiletli Âşık Hasan’ın Hayatı, Sosyokültürel Çevresi, Âşık Edebiyatındaki Yeri ve Şiir Sanatı (İnceleme-Metin)” adlı doktora tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzu’na uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
Funda AYDIN

Danışman
Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. Abdullah ŞENGÜL

KABUL VE ONAY SAYFASI

Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ danışmanlığında Funda AYDIN tarafından hazırlanan “Erkiletli Âşık Hasan’ın Hayatı, Sosyokültürel Çevresi, Âşık Edebiyatındaki Yeri ve Şiir Sanatı (İnceleme-Metin)” adlı bu çalışma, jürimiz tarafından Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı’nda Doktora Tezi olarak kabul edilmiştir.

...../...../.....

JÜRİ

İMZA

Danışman :

Üye :

Üye :

Üye :

Üye :

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun/...../..... tarih vesayılı Kararı ile onaylanmıştır.

...../...../.....

Dr. Öğr. Üyesi Volkan Recai ÇETİN

Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Lisans hayatımdan bugüne kadarki süreçte ilmi ile yoluma ışık tutan, hedefe ulaşmamda sabırla yardımcı olan, beni destekleyen, değerli fikirleriyle yol göstericilik yapan, âşık edebiyatı gibi önemli bir alanda Türk halk edebiyatına ve kültürüne hizmet etme imkânı tanıyan, deneyimlerini paylaşan, özel arşivini açarak yararlanmamı sağlayan tez danışmanım, saygıdeğer hocam Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ'e sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Şahsi kütüphanesini açarak mecmualara ulaşmamı sağlayan Rasim DENİZ'e ve şiirlerini paylaşan Âşık Ziya AVŞAR'a, Erkiletli Âşık Mustafa ALICI'ya teşekkür etmeyi bir borç olarak gördüğümü belirtmek isterim.

Bu uzun soluklu süreci benimle beraber yürüyen, destek olan, her zaman yanımda olarak güçlü hissetmemi sağlayan aileme de minnettar olduğumu ifade etmekten onur duyarım.

ERKİLETLİ ÂŞIK HASAN'IN HAYATI, SOSYOKÜLTÜREL ÇEVRESİ, ÂŞIK EDEBİYATINDAKİ YERİ VE ŞİİR SANATI (İNCELEME-METİN)

Funda AYDIN

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Doktora, Ay Yıl

Danışman: Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ

ÖZET

Kökeni kam-şamanlara kadar dayandırılan ve sosyokültürel bir değişim süreci geçiren ozanlık geleneği zamanla yerini âşık edebiyatı geleneğine bırakmıştır. Âşık edebiyatı geleneği ve temsilcileri Türk kültür hazinesinin en önemli parçasıdır. Bugüne değin söz konusu kültürün korunması için pek çok çalışma yapılmıştır. Hazırlanan bu çalışma da adı şimdiye kadar pek duyulmamış olan ancak 18. yüzyıl âşık tarzı Türk şiirinin Kayseri merkez/ Erkilet yöresi çevresindeki usta âşıklarından kabul edilen Erkiletli Âşık Hasan üzerine oluşturulmuştur. Çalışma âşığın hayatını, sosyokültürel çevresini bir bütün şeklinde ele alıp şiir varlığını ortaya koyarak kültürel değerlerin yaşatılmasına katkı sağlama amacı taşımaktadır. Âşık Hasan bugün dahi elektronik kültür ortamlarında pek çok sanatçı tarafından seslendirilen “Erkilet Güzeli” türküsünün icracısı olmasına karşın türkü, kayıtlarda hâlâ anonim olarak yer almaktadır. Bu eksikliğin giderilmesi ve türkünün aslının ortaya koyulması amaçlanmıştır. Ayrıca bölgedeki âşık edebiyatı geleneklerinin ve âşığın şiir varlığından hareketle bu gelenekler içindeki yerinin tespit edilmesi gibi hususlar üzerinde durulmuştur.

Çalışmada bu alanda şimdiye kadar uygulanan yöntemlerin yanı sıra henüz âşık edebiyatı araştırmalarında uygulamasına pek rastlanamayan ancak daha net sonuçlara ulaşabilmek ve daha isabetli yorumlar yapabilmek amacıyla ortaya koyulan “istatistiksel yöntem” kullanılmıştır. Dolayısıyla çalışmanın diğer bir amacı da bu yöntemi yaygınlaştırmak ve alanda yeni çalışmalar yapacak olan araştırmacılara ulaştırmaktır denilebilir. Bu yöntem ile yurt genelinde âşık edebiyatı geleneklerinin yaşatılma düzeyleri tespit edilebilerek gelenekteki yozlaşmalar ve değerlerin korunması net verilerle ortaya koyulabilir. Ayrıca şiirler birer metin özelliği göstermesi yönüyle incelenme kısmında metin merkezli inceleme yöntemi olan “sistemik tahlil yöntemi”ne de başvurulmuştur.

Çalışma hazırlanırken çoğunlukla yazma eserlerden ve basılı kaynaklardan yararlanılmıştır. Özellikle Millî Kütüphane'nin yazma eserler bölümünün ve Rasim Deniz'in şahsi kütüphanesinde bulunan cönk ve mecmuaların taranması ile tespit edilen yazma eserlerin/ cönklerin incelenmesi ve okunması sonucunda yeni şiirler elde edilmiştir. Toplamda 160 şiir ve çeşitlenmeleri bir araya getirilerek âşığın şiir varlığı zenginleştirilmiştir. Elde edilen çeşitlenmelerden hareketle eserin orijinal halini tahmin etme yöntemine “edison kritik” adı verilmektedir. Metinler kısmında tespit edilebilen tüm çeşitlenmeler bir araya getirilerek metin tamiri yoluyla şiirlerin

en doğru hali ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Ayrıca yapılan okumalardan hareketle metin kısmında Osmanlı Türkçesi dil ve alfabe özellikleri gereği ses değerleri dikkate alınarak uzatmalar kullanılmıştır. Ancak değerlendirme kısmında Türk Dil Kurumunun yazım kuralları esas alınmıştır.

Yapılan araştırma ve incelemeler sonucunda Erkiletli Âşık Hasan'ın hem sözlü hem yazılı kültürde kendine yer bulduğu tespit edilmiştir. Döneminin özellikle cinas ustası olarak kabul edilen ve dar ayaklı şiirleri ile dikkat çeken temsilcisi Âşık Hasan'ın günümüzde dahi dilden dile dolaştığı ve âşık meclislerinde anıldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Erkiletli Âşık Hasan, Âşık Edebiyatı Geleneği, Şiir Sanatı, Kayseri.

ERKİLETLİ ÂŞIK HASAN LIFE, SOCIOCULTURAL ENVIRONMENT, ITS PLACE IN FOLK POETRY LITERATURE AND POETRY ART (REVIEW-TEXT)

Funda AYDIN

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences

Turkish Language and Literature Ph.D., İngilizce ay adı, Yıl

Supervisor: Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ

ABSTRACT

The bard tradition, which dates to kam-shamans and went through a socio-cultural change process, was replaced by the minstrel literature tradition over time. The minstrel literature tradition and its representatives are the most important part of the Turkish cultural treasure. To date, many efforts have been made to protect this cultural treasure. This study is based on Erkiletli Âşık Hasan, whose name has not been heard until now, but who is considered one of the master minstrels of the 18th century minstrel style Turkish poetry around Kayseri center / Erkilet region. The study aims to contribute to the survival of cultural values by considering the life of the minstrel and his sociocultural environment as a whole and revealing the existence of poetry. Although Âşık Hasan is the performer of the folk song "Erkilet Güzeli", which is sung by many artists in electronic cultural environments even today, the folk song still appears anonymously in the records. In addition to eliminating this deficiency, it focuses on issues such as determining the minstrel literature traditions of the region and the minstrel's place within these traditions by examining and evaluating her art based on the existence of poetry.

In the study, in addition to the methods applied so far in this field, the "statistical method", which has not yet been applied in minstrel literature research but was introduced in order to reach clearer results and make more accurate interpretations, was used. Therefore, it can be said that another aim of the study is to disseminate this method and make it available to researchers who will conduct new studies in the field. With this method, the level of survival of minstrel literature traditions throughout the country can be determined and the corruptions in the tradition and the preservation of values can be revealed with clear data. In addition, since poems have the characteristics of texts, the "systematic analysis method", which is a text-centered analysis method, was also used in the analysis part.

While preparing the study, mostly written and printed sources were used. New poems were obtained as a result of examining and reading the manuscripts/cönks identified by scanning the cönks and magazines in the manuscripts section of the National Library and Rasim Deniz's personal library. A total of 160 poems and their variations were brought together to enrich the poetic existence of the minstrel. The method of estimating the original version of the work based on the variations obtained is called "edition criticism". All the variations that can be identified in the texts section have been brought together and the most accurate version of the poems has been tried to be revealed through text repair. In addition, based on the readings,

extensions were used in the text part, considering the sound values due to the language and alphabet characteristics of Ottoman Turkish. However, in the evaluation part, the sound characteristics of the Turkish Language Association were taken as basis.

As a result of the research and examinations, it was determined that Erkiletli Âşık Hasan found a place for himself in both oral and written culture. It is seen that Âşık Hasan, the representative of his period who was especially considered as a master of puns and attracted attention with his narrow-legged poems, is talked about even today and is mentioned in minstrel assemblies.

Key Words: Erkiletli Âşık Hasan, Minstrel Literature Tradition, Poetry Art, Kayseri.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	ii
TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK	iii
KABUL VE ONAY SAYFASI.....	iv
TEŞEKKÜR	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
KISALTMALAR.....	xviii
TABLolar LİSTESİ.....	xix
ŞEKİLLER LİSTESİ	xxvi
GİRİŞ	1
1. Araştırma Konusunun Özellikleri.....	1
1.1. Kayseri Merkez ve Erkilet Çevresi Varlığı Hakkında.....	1
1.2. Araştırma Bölgesindeki Âşık Edebiyatı Gelenekleri	3
2. Araştırma Konusu Hakkında Yapılan Çalışmalar	8
2.1. Kayseri Merkez ve Erkilet Yöresi Âşık Edebiyatı Üzerine Yapılan Çalışmalar	8
2.1.1. Yüksek Lisans Tezleri	8
2.1.2. Doktora Tezleri	13
2.1.3. Makale/ Bildiri	14
2.1.4. Kitap/ Kitap Bölümü	17
2.2. Erkiletli Âşık Hasan Üzerine Yapılan Çalışmalar	19
2.2.1. Yüksek Lisans	19
2.2.2. Makale/ Bildiri	20
2.2.3. Kitap/ Kitap Bölümü	21
3. Araştırmanın Amacı ve Yöntemi.....	24
3.1. Amacı	24
3.2. Yöntem	24

BİRİNCİ BÖLÜM

ERKİLETLİ ÂŞIK HASAN VE SOSYOKÜLTÜREL ÇEVRESİ

1.1. Adı ve Soyadı.....	26
1.2. Doğum Yeri	26
1.3. Doğum Tarihi.....	28
1.4. Soyu	30
1.5. Eğitimi	31
1.6. Evliliği ve Çocukları	32
1.7. Mesleği ve Geçim Kaynakları	33
1.8. Menkıbevî Kişiliği	34
1.9. Vefatı ve Mezarı.....	35
1.10. Şöhreti.....	36

İKİNCİ BÖLÜM

ÂŞIK EDEBİYATI GELENEKLERİ VE BU GELENEKLER İÇİNDE ERKİLETLİ ÂŞIK HASAN'IN YERİ

2.1. Geleneğin Yaşatıldığı Ortamlar	40
2.1.1. Kahvehaneler.....	40
2.1.2. Şenlikler	42
2.1.3. Köy Odaları.....	44
2.2. Âşıklığa Yönelmesini Sağlayan Sebepler.....	45
2.2.1. Soyaçekim.....	45
2.2.2. Yoksulluk	46
2.2.3. Sevdalanma	47
2.2.4. Rüya Görmesi.....	48
2.2.5. Âşık Meclislerinde Bulunma	49
2.3. Âşık Edebiyatı Gelenekleri.....	50
2.3.1. Dolu İçme/Rüya Görme.....	51
2.3.2. Mahlas Alma	56
2.3.2.1. Mahlasını Rüyasında Alanlar:	58
2.3.2.2. Ustasının/Çevresinin Verdiği Mahlası Taşıyanlar	59
2.3.2.3. Kendi Adını Mahlas Olarak Taşıyanlar	59
2.3.3. Müzik Eşliğinde İcra/ Saz Çalma	61

2.3.4. Usta-Çırac İlişkisi ve Ustamalı Söyleme	64
2.3.5. Nazire Söyleme	72
2.3.6. Doğmaca Söyleme/Atışma.....	86
2.3.7. Değiştirme	89
2.3.8. Hikâye Anlatma.....	92
2.3.9. Muamma Sorma	95
2.3.10. Tarih Bildirme	100
2.4. Âşıklara Etkileri	103
2.4.1. Şiirlerine Söylenen Nazireler	104
2.4.1.1. Develili Âşık Seyranî'nin Nazireleri	104
2.4.1.2. Âşık Rûzî'nin Nazireleri	113
2.4.1.3. Hüznî Baba'nın Nazireleri	115
2.4.1.4. Ruhsatî'nin Nazireleri	116
2.4.1.5. Molulu Âşık Revaî.....	118
2.4.2. Âşıkların Diliyle Erkiletli Âşık Hasan.....	119
2.4.2.1. Âşık Hicabî.....	120
2.4.2.2. Âşık Ali Çatak	122
2.4.2.3. Âşık Meydanî	123
2.4.2.4. Âşık Haddadî/ Hırkanî	125
2.4.2.5. Âşık Ziya	127
2.4.2.6. Âşık Alıcı/ Erkiletli Mustafa Alıcı	130

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DEĞİŞEN KÜLTÜR ORTAMLARI VE ÂŞIK EDEBİYATI GELENEKLERİNİN BU ORTAMLARDAKİ YERİ:

ERKİLETLİ ÂŞIK HASAN'DAN ÖRNEKLERLE

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ŞİİR SANATINI OLUŞTURAN YAPI ÖZELLİKLERİ

4.1. Nazım Birimi	149
4.1.1. İkili Birimler (Beyit).....	149
4.1.2. Dörtlü Birimler (Dörtlük)	150
4.1.3. Beşli Birimler (Bent)	152
4.2. Hane Sayısı	153

4.2.1. Tek Haneliler.....	153
4.2.3. Üç Haneliler	154
4.2.4. Dört Haneliler.....	154
4.2.5. Beş Haneliler	155
4.2.6. Altı Haneliler.....	156
4.2.7. Yedi Haneliler	156
4.2.8. Sekiz Haneliler	156
4.2.9. On Haneli	156
4.2.10. On Beş Haneli	157
4.2.11. On Dokuz Haneli.....	157
4.2.12. Yirmi Dokuz Haneli	157
4.2.13. Yüz Üç Haneli	157
4.3. Ölçü	159
4.3.1. Sekiz Heceliler	161
4.3.2. On Bir Heceliler	162
4.3.3. On Beş Heceliler	165
4.3.4. Bahr-ı Remel	166
4.3.5. Kalenderî.....	166
4.3.6. Divanî	167
4.3.7. Semâî	168
4.4. Ayak ve Kafiye Yapısı	170
4.4.1. Ayak.....	170
4.4.1.1. Yapılarına Göre Ayaklar	174
4.4.1.2. Yineleme Ayak	175
4.4.1.3. Yenileme Ayak	175
4.4.1.4. Kolaylık-Zorluklarına Göre Ayaklar	182
4.4.1.5. Düz Ayak	183
4.4.1.6. Geniş Ayak	183
4.4.1.7. Darayak	222
4.4.1.8. Kapanık Ayak	232
4.4.2. Kafiye	233
4.4.2.1. Yarım Kafiye.....	234

4.4.2.2. Tam Kafiye.....	235
4.4.2.3. Zengin Kafiye.....	236
4.4.2.4. Cinaslı Kafiye.....	238
4.4.2.5. Çift/ Çok Kafiye Şiirler.....	240
4.4.2.6. Kulak Kafiyesi.....	242
4.4.2.7. Eklerle Oluşturulan Kafiyeler.....	243
4.4.2.8. Ses Dönüşmeleriyle/ Değişmeleriyle Oluşturulan Kafiye.....	244
4.4.3. Redif Yapısı.....	249
4.4.3.1. Ek Redif.....	250
4.4.3.2. Kelime Redif.....	251
4.4.3.3. Ek ve Kelime Redif.....	251
4.4.3.4. Ek, Kelime ve Ek Redif.....	251
4.5. Nazım Şekilleri.....	252
4.5.1. Semâi.....	254
4.5.1.1. Düz Semâi.....	256
4.5.1.2. Ayaklı Semâi.....	257
4.5.2. Koşma.....	258
4.5.2.1. Düz Koşma.....	261
4.5.2.2. Dedim-Dedili Koşma.....	261
4.5.2.3. Tecnis Koşma.....	263
4.5.2.4. Zincirbent Koşma.....	268
4.5.2.5. Zincirbent Ayaklı Koşma.....	270
4.5.3. Destan.....	271
4.5.3.1. Semâi-Destan.....	274
4.5.3.2. Koşma Destan.....	274
4.5.4. Kalendarî.....	275
4.5.5. Divanî.....	276
4.5.6. Semâi.....	279
4.5.7. Mesnevî.....	280

BEŞİNCİ BÖLÜM
ŞİİR SANATINDAKİ ESTETİK DÜŞÜNCE UNSURLARI: DİL VE ÜSLÛP
ÖZELLİKLERİ

5.1. Dil Özellikleri	283
5.2. Konuşma Dilinden Yararlanma	283
5.2.1. Ses düşmesi	284
5.2.2. Ses türemesi	284
5.2.3. Ses değişimi	285
5.2.4. Sessiz değişimi	285
5.3. Tekrarlar	286
5.4. İkilemeler	288
5.4.1. Aynı Kelimelerle Kurulanlar	288
5.4.2. Zıt Anamlı Kelimelerle Kurulanlar	288
5.5. Edebî Sanatlar	289
5.5.1. Mecazla İlgili Sanatlar	290
5.5.1.1. Teşbih	290
5.5.1.2. İstiâre	291
5.5.1.3. Kinaye	293
5.5.1.4. Teşhis	294
5.5.2. Anlamla İlgili Sanatlar	295
5.5.2.1. İktibas	295
5.5.2.2. İrsal-i Mesel	297
5.5.2.3. Telmih	298
5.5.2.4. Tecâhül-i Ârif	301
5.5.2.5. Hüsn-i Talîl	302
5.5.2.6. Tezat	303
5.5.2.7. Mübalâğa	304
5.5.2.8. Tenâsüb	305
5.5.2.9. Tevriye	306
5.5.2.10. Leff ü Neşr	307
5.5.2.11. Nida	308
5.6. Atasözü ve Deyimler	309

5.6.1. Atasözleri	310
5.6.2. Deyimler	313
5.7. Dua ve Beddualar	314
5.8. Simgeler	316
5.8.1. Sayı Simgeçiliđi	317
5.8.1.1. İki	317
5.8.1.2. Üç	319
5.8.1.3. Dört	320
5.8.1.4. Beş	323
5.8.1.5. Yedi	323
5.8.1.6. Dokuz	326
5.8.1.7. On İki	326
5.8.1.8. Kırk	328
5.8.2. Renk Simgeçiliđi	329
5.8.2.1. Ak/ Beyaz	330
5.8.2.2. Kara/ Siyah	331
5.8.2.3. Al/ Kırmızı	335

ALTINCI BÖLÜM

ŞİİR SANATINI OLUŞTURAN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ VE ŞİİRLERİNDE İŞLENEN KONULAR

6.1. Nazım Türleri	337
6.1.1. Ağıtılama	340
6.1.2. Âyetleme	341
6.1.3. Eşleme	343
6.1.4. Elifnâme	343
6.1.5. Güzelleme	344
6.1.6. Hikmetleme	346
6.1.7. Muamma	347
6.1.8. Öğütleme	348
6.1.9. Övgüleme	350
6.1.10. Taşlama	351
6.1.11. Yakarış/ Şükür	352

6.1.12. Yakınma/ Şikayetlenme	353
6.1.13. Yaşnâme.....	354
6.2. İşlenen Konular	355
6.2.1. Din ve Tasavvuf	356
6.2.2. İnsan ve Toplum.....	367
6.2.3. Aşk.....	369
6.2.4. Millî ve Tarihî Şuuru	371
6.2.5. Kültür Şuuru.....	373
6.2.6. Gurbet ve Sıla.....	378
6.2.7. Ölüm	379
6.2.8. Diğer Duygular.....	380
ŞİİRLER.....	381
MÜFRET ŞİİRLER	558
SONUÇ	561
MAHALLÎ SÖZCÜKLER/ SÖYLEYİŞLER	568
SÖZLÜK	571
KAYNAKÇA	581
EKLER	600
ÖZGEÇMİŞ	620

- Çobanoğlu Ö (1999) *Halkbilimi Kuramları ve Araştırma Yöntemleri Tarihine Giriş* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Çobanoğlu Ö (2000) *Âşık Tarzı Kültür Geleneği ve Destan Türü* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Daştan N (2018) Türk halk şiirinde bir propaganda aracı olarak fes şiirleri. *Akademi Sosyal Bilimler Dergisi* 15: 47-48.
- Demir C, Karakaş Yıldırım Ö (2019) Türkçede metaforlar ve metaforik anlatımlar. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 21/4: 1085-1096.
- Deniz R (1982) Hicabî. *Erciyes Dergisi* 53:11-13.
- Deniz R (1985) Hicabî'nin hayatı. *Erciyes Dergisi* 86: 12-13.
- Deniz R (1987) Kayserili halk şairleri ve Dadaloğlu. *Erciyes Dergisi* 115: 22-30.
- Deniz R (1996) Âşık Nâmi. *Erciyes Dergisi* 225: 21.
- Deniz R (2006) *Molulu Âşık Revaî* (Laçın Yayınları, Kayseri).
- Deniz R (2010) Kayserili halk şairi Âşık Vahdeti. *Çıngı Dergisi* 2: 27-30.
- Deniz R (2012) Kayserili Mehmed Rüşdi. *Çıngı Dergisi* 14: 27-30.
- Deniz R (2012) Halk şairi Kayserili Rûzî. *Alkış Dergisi* 64: 23-26.
- Demirden N (2023) "Zülûf" motifinin Türk edebiyatına ve halk türkülerine yansımaları. *Turcology Research* 76: 23-31.
- Demirkent I (2013) *İslam Ansiklopedisi* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul).
- Dilçin C (2016) *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi* (Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara).
- Divringi M (2019) Kayserili Âşık Mahrumî'nin hayatı, âşıklığı ve türkülerinin müziksel analizi. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Dizdaroğlu H (1969) *Halk Şiirinde Türler* (Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara).
- Doğan Ö (2012) *Kültür Bilimleri ve Kültür Felsefesi* (Doğu Batı Yayınları, Ankara).
- Durbilmez B (1999a) Kayserili saz şairlerinin şiirlerinde Kıbrıs. *İkinci Uluslararası Kıbrıs Araştırmaları Kongresi*, Gazimağusa, KKTC, Kasım 24- 27 1998.
- Durbilmez B (1999b) *Kayserili Halk Şairlerinin Şiirlerinde Kıbrıs* (Geçit Yayınları, Kayseri).
- Durbilmez B (1999c) Âşık Veysel'in Kayserili ozanlara etkileri. *Folklor / Edebiyat* 19: 155-179.

- Durbilmez B (2000) *Âşık Meydânî, Hayatı- Sanatı- Şiirlerinden Örnekler* (Laçın Yayınları, Kayseri).
- Durbilmez B (2000) Tarihî olay- edebî metin ilişkileri bağlamında Kıbrıs konulu âşık tarzı şiirler üzerine bir değerlendirme. *Üçüncü Uluslararası Kıbrıs Araştırmaları Kongresi/ Proceedings of the Third International Congress for Cyprus Studies*, Gazimağusa, KKTC, Kasım 13-17.
- Durbilmez B (2002) Ölümünün 1. yıldönümünde Âşık Hasretî'yi anma programı üzerine. *Erciyes Dergisi* 291: 19-22.
- Durbilmez B (2006) Somut olmayan kültür miras: halk hikâyeciliği ve Kars yöresi âşıkları. *Mitten Meddaha Türk Halk Anlatıları Uluslararası Sempozyum Bildirileri*. Ankara, Türkiye, Mayıs 26-28.
- Durbilmez B (2007a) Kırım Türk halk anlatılarında sayı simgeciliği. *Millî Folklor* 76: 177-190.
- Durbilmez B (2007b) Türk kültüründe ve fütüvvet-nâmelerde 5 sayısı. *II. Ahi Evran-ı Veli ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu- Bildiriler*. Kırşehir, Türkiye, Ekim 12-13.
- Durbilmez B (2007c) Âşık tarzı şiirlerde sözlü tarih (Kayserili ve Yozgatlı âşıkların şiirlerinden örneklerle). *II. Kayseri ve Yöresi Kültür, Sanat ve Edebiyat Bilgi Şöleni*. Kayseri, Türkiye, Nisan 10-12.
- Durbilmez B (2007e) *Ozan Gürbüz Değer Hayatı-Sanatı-Şiirlerinden Örnekler* (Kültür Ajans Yayınları, Ankara).
- Durbilmez B (2008a) Cingözoğlu geleneği ve Cingözoğlu Âşık Seyit Osman. *Avşarelleri* 3: 3-7.
- Durbilmez B (2008b) Nahçıvan Türk halk inanışlarında mitolojik sayılar. *Turkish Studies* 7: 340-352.
- Durbilmez B (2009) Türk kültüründe ve fütüvvet-nâmelerde dört sayısı. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi* 52: 71-85.
- Durbilmez B (2010a) Romanya sözlü türk edebiyatı ürünlerinde mitolojik sayılar. *Folklor/Edebiyat* 64: 245-257.
- Durbilmez B (2010b) Hakas Türklerinin kadın yiğitlik destanı HubanArığ'da mitolojik bir sayı: dokuz. *Epik Türk Ənənəsində Dəstən, Ortaq Türk Keçmişindən Ortaq*

Türk Galacayına VI Uluslararası Folklor Konferansının Materyalleri. Bakü, Azerbaycan, Noyabr 25-26

Durbilmez B (2010) Âşıklık geleneklerinde saz. *Millî Folklor* 22/85, 148-158.

Durbilmez B (2011) Batı Trakya Türk halk kültüründe mitolojik sayılar. *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks* 1/3: 77-93.

Durbilmez B (2015) *Âşık Hasretî'nin Şiir Sanatı* (Tezmer Yayınları, Kayseri)

Durbilmez B (2016a) *Âşık Hasretî'nin Atışma Sanatı Üzerine Bir İnceleme* (Laçın Yayınları, Ankara).

Durbilmez B (2016b) *Âşık Edebiyatı ve Taşpınarlı Halk Şairleri* (Akçağ Yayınları, Ankara).

Durbilmez B (2017) Âşık Veysel Şatıroğlu'nun âşık edebiyatı temsilcilerine etkileri (Kayseri'de yaşayan âşıklardan hareketle). *Dünya Ozanı Âşık Veysel Sempozyumu Bildirileri*. Sivas, Türkiye, Mayıs 24-25.

Durbilmez B (2017a) *Gelenekli Türk Anlatıları-1* (Ötüken Yayınları, İstanbul).

Durbilmez B (2017b) *Türk Dünyası Kültürü -1* (Ötüken Yayınları, İstanbul).

Durbilmez B (2019a) *Türk Dünyası Kültürü -2* (Ötüken Yayınları, İstanbul).

Durbilmez B (2019b) *Türk Kültür Coğrafyası –Halk Bilimi ve Edebiyat Araştırmaları* (Ötüken Yayınları, İstanbul).

Durbilmez B (2019c) *Derviş Tarzı Türk Edebiyatı ve Sıdkı Baba Dîvânı* (Bilge Kültür-Sanat Yayınları, İstanbul).

Durbilmez B (2020a) *Âşık Türkmenoğlu –Hayatı, Sosyo-Kültüre Çevresi, Âşık Edebiyatındaki Yeri, Şiir Sanatı ve Şiirlerinden Örnekler* (Akçağ Yayınları, Ankara).

Durbilmez B (2020b) *Âşık Edebiyatında Şiir Sanatı- Hasretî'den Örneklerle* (Akçağ Yayınları, Ankara).

Durbilmez B (2023) Âşıknamelerin âşık edebiyatı araştırmaları açısından önemi ve Âşık Ali Çatak'ın âşıkname türündeki bir destanı. *Kahramanın Mitik Yolculuğu Prof. Dr. Fuzuli Bayat Armağanı* (İhlamur Akademi, İstanbul).

- Düzgün D (1997) *Âşık Yaşar Reyhanî -Hayatı, Sanatı ve Şiirlerinden Seçmeler* (Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum).
- Düzgün D (2011) *Dertli Divanı - Karşılaştırmalı Metin* (Fenomen Yayıncılık, Erzurum).
- Ekrem RM (1882) *Ta'lîm-i Edebiyyât* (Mihran Matbaası, İstanbul)
- El Heysemi N (2010) *Mecmau'z-Zevaid ve Menbau'l Fevaid- 8* (Ocak Yayınları, İstanbul).
- Elçin Ş (1987) *Gevherî Divanı* (Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara)
- Elçin Ş (1997) *Halk Edebiyatı Araştırmaları* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Elçin Ş (2016) *Halk Edebiyatına Giriş* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Elgin NM (2014) *Divan-ı Emrah* (Niksar Belediyesi Yayınları, Ankara).
- Emrebaş N (2016) Galip Güler-Âşık Cefaî. *Sazın ve Sözüün Sultanları Yaşayan Halk Şairleri – XI* (Gazi Kitabevi, Ankara).
- Erbaş Ö (1996) Sanat eğitiminde renk ve renk öğretim yöntemleri. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Erbay N (2014) *Bayburtlu Zihnî Dîvânı (İnceleme-Metin)* (Bayburt Üniversitesi Yayınları, Erzurum).
- Erdoğan K (2006) Ruzi ve tarih-i Mağnisa manzumesi. *Manisa Şehri Bilgi Şöleni Bildirileri*. Manisa, Türkiye, Eylül 29-30.
- Erdoğan Y (2022) Emir Kalkan'ın eserlerinde halk bilimi ve halk edebiyatı unsurları. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Erkal A (2015) *Erzurumlu Emrah Divanı* (Erzurum Büyükşehir Belediyesi, Erzurum).
- Ergun P (2014) Toplumsal uygulamalarda âşıkların işlevi. *Karadeniz Uluslararası Dergisi* 22: 122-126.
- Ergun SN (1927) *Halk Şairleri-I* (Şirketi Mürettibiyye Matbaası, İstanbul).
- Ergun SN (1935) *Âşık Ömer Hayatı ve Şiirleri* (Semih Lütfi Matbaa ve Kitabevi, İstanbul).
- Ergun SN (1944) *Alevî Bektaşî Şairleri ve Nefesleri* (Maarif Kitaphanesi, İstanbul).
- Esen AŞ (1986) *Anadolu Türküleri* (İş Bankası Yayınları, Ankara).

- Esrâr Dede (2019) *Esrâr Dede Divânı* (Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara).
- Fahri F (1945) Kayserili halk şairi Hâdî ile bir konuşma. *Erciyes Dergisi* 24: 15-16.
- Fidan S (2017) *Âşıklık Geleneği ve Medya Endüstrisi-Geleneksel Müziğin Medyadaki Serüveni-* (Grafiker Yayınları, Ankara).
- Genç R (2009) *Türk İnanışları ile Millî Geleneklerinde Renkler ve Sarı Kırmızı Yeşil* (Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara).
- Goody J (2009) Sözlü kültür. *Millî Folklor* 21/83: 128-131.
- Göksoy Y (1984) Hicabî. *Erciyes Dergisi* 75: 21-22.
- Görkem İ (2006) *Yeni Bilgiler Işığında Dadaloğlu Bütün Şiirleri* (E Yayınları, İstanbul).
- Görkem İ (2016) *Ahmet Şükrü Esen Anadolu Âşıkları I- Karacaoğlan* (İş Bankası Yayınları, İstanbul).
- Görkem İ (2020) *Ahmet Şükrü Esen Anadolu Âşıkları II- Dadaloğlu* (İş Bankası Yayınları, İstanbul).
- Gülçiçek AD (2004) *Her Yönüyle Alevilik (Bektaşilik, Kızılbaşlık) ve Onlara Yakın İnançlar* (Ethnographia Anatolica Yayınları: Köln)
- Günay U (1990) Halk şiirinde ayak konusunda düşünceler. *Millî Folklor* 8: 32-34.
- Günay U (1993) Âşık tarzı şiir geleneği şiirinde sistemli deyişler. *Şükrü Elçin Armağanı Türk Kültürü Araştırmaları 1-2* (Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara).
- Günay U (2008) *Türkiye’de Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Güneş M (2006) *İznikli Eşrefoğlu Rûmî’nin Hayatı-Eserleri ve Divanı* (Sahaflar Kitap Sarayı, İstanbul).
- Güngör H (2007) Geleneksel Türk dininden Anadolu’ya taşınanlar. *Yaşayan Eski Türk İnançları Bilgi Şöleni: Bildiriler*. Ankara, Türkiye, Nisan 16-17.
- Gürsoy Naskali E (1996) Manas Destanı’nda kırk yiğit (Niçin kırk yiğit). *Türk Dil Dergisi* 529: 56-59.
- Güven AE (1993) *Kayseri Yakın Tarihinden Kültürel Araştırmalar III-Kayserili Mehmet Emîn Efendi (Rûzî)* (Hür Efe Matbaası, İzmir).

- Güven AE (1999) Kayseri yöresel kültürünün tanıtımında emeği geçenlerden: Fahri Bilge. *Erciyes Dergisi* 257: 22-23.
- Güven AE (2000) *Kayseri Yakın Tarihinden Kültürel Araştırmalar VII- Kayseri’de Yazma Mecmualar ve Muhtevalarından Seçmeler*. (Erciyes Üniversitesi Yayınları, Kayseri).
- Güven AE (2004) Kayserili iki şairimizi daha tanıyalım. *Erciyes Dergisi* 18: 21-23.
- Güven M (2005) Türkiye sahasındaki hikâyeli türküler üzerine bir araştırma. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Güvenç AÖ (2009) Kırk sayısının halk edebiyatı ürünlerinde kullanımı üzerine bir inceleme. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi* 41: 85-97.
- Güzel A (2014) *Dinî- Tasavvufî Türk Edebiyatı El Kitabı* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Hacı Bektaş-ı Veli (2007) *Velayetname* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara).
- Halıcı F (1982) *Âşık Şem’î Hayatı ve Şiirleri* (Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara).
- Halıcı F (1992) *Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri-Güldeste* (Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara).
- Halkın LE (1989) *Tarih Tenkidinin Unsurları*, çev. Bahaeddin Yediyıldız. (Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara).
- Harman ÖF (1995) *İslam Ansiklopedisi* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul).
- Hirik E (2017) Türk dünyası atasözlerinde sayılar ve anlam alanları. *International Journal* 5/1: 223-241.
- Işıman M (1968) Sır kâtibi Âşık Necip. *Türk Folklor Araştırmaları* 227: 4774-4776.
- İlaydın H (1964) *Türk Edebiyatında Nazım* (İnkılap ve Aka Kitabevleri, İstanbul).
- İlhan ME (2018) *Kültürel Bellek –Sözlü Kültürden Yazılı Kültüre Hatırlama-* (Doğu Batı Yayınları, Ankara).
- İnan A (1986) *Tarihte ve Bugün Şamanizm* (Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara).
- İnan A (1988) *Makaleler ve İncelemeler I- II* (Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara).

- İstanbul S (2018) Kayseri’de bir âşık okulu: âşıklar kahvesi. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi* 7: 22-30.
- Kalkan E (1996) *Kayseri Şairleri* (Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, Kayseri).
- Kalkan E (1988) *Çağlar Boyunca Kayseri Şairleri* (Kayseri İli Özel İdare Müdürlüğü ve Kayseri Belediyeler Birliği, Kayseri).
- Karaduman İ (2004) Cumhuriyet döneminden günümüze Türk halk müziği alanında Kayseri’de yapılan çalışmalar. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Karasoy Y, Yavuz O (2003) 17. yüzyıl saz şâiri Âşık Ömer üzerine bazı mülâhazalar. *Selçuk Üniversitesi Firriyal Araştırmaları Enstitüsü Dergisi* 13: 177-215.
- Kasır HA (1984) *Develili Seyrâni Hayatı- Kişiliği- Sanatı-Şiirleri* (Denge Yayınları, İstanbul).
- Kaşgarlı M (2005) *Divânü Lügâti’t-Türk* (Kabalıcı Yayınları, İstanbul).
- Kaya D (1994) *Sivas’ta Âşıklık Geleneği ve Âşık Ruhsatî* (Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, Sivas).
- Kaya D (1985) *Ruhsatî’nin Uğru ile Kadı Hikâyesi* (Anadolu Sanat Yayınları Erenler Matbaası, İstanbul)
- Kaya D (1999) *Anonim Halk Şiiri* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Kaya D (2000) *Âşık Edebiyatı Araştırmaları* (Kitabevi Yayınları, İstanbul).
- Kaya D (2002) Sivash Cefaî’nin beş kafiyeli şiirleri. *Millî Folklor* 14/ 54: 107-110.
- Kaya D (2009) *Sivas Halk Şairleri C.1.* (Sivas Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Sivas).
- Kaya D (2010) *Türk Dünyası Ansiklopedik Türk Halk Edebiyatı Kavramları ve Terimleri Sözlüğü* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Kaya S (2022) Kayseri’de yetişen genç bir Âşık Halil Daylak. *Uluslararası Yunus Emre Sosyal Bilimler Dergisi* 6: 40-54.
- Keleş R (2017) Yedi Ulu Ozan’ın “yedi” sembolizmi. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi* 83: 47-79.
- Kınık M (2011) *Kayseri’de Halk Müziği ve Kayseri Türküleri* (Yaymevi Yayınları, Ankara).

- Koç M (2014) Kur'ân ve hadislere göre “kalem” kavramı. *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 42: 297-327.
- Koçak A (2005) Sözlü kültür ortamından elektronik kültür ortamına menkıbeler: Mehmed Emin Tokadi örneği. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi* 35: 273-284.
- Koçak A (2011) Hacı Bektaş velâyetnamesinde bir kahraman modeli olarak Saru Saltuk. *Alevilik Araştırmaları Dergisi* 1: 15-24.
- Koçak S (2012) Kayseri’de âşıklık geleneği ve Âşık İsmail Karşlıoğlu. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kortantamer T (1993) Türk şiirinde ses konusunda ve ses gelişmesinin devamlılığı üzerine genel bazı düşünceler. *Eski Türk Edebiyatında Makaleler* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Koz S (1985) Âşık edebiyatımızda tarih bildirme geleneği. *II. Uluslararası Türk Halk Edebiyatı Semineri*. Eskişehir, Türkiye Mayıs 7-9.
- Köker E (2005) *Kitapta Kurutulmuş Çiçekler ya da Sözlü Kültür Üzerine Düşünceler* (Dipnot Yayınları, Ankara).
- Köprülü MF (1989) *Edebiyat Araştırmaları I* (Türk Tarih Kurumu Basımevi, İstanbul).
- Köprülü MF (2004) *Saz Şairleri* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Köprülü MF (2012) *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Köse M (2018) *Kayseri Şehri 1830-1860 İdarî, Demografik, Sosyal ve İktisadi Yapısı* (Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, Kayseri).
- Kuralay O (2020) Kayseri âşıklık geleneğinde Âşık Mazlum Berrakî. *Kültür Araştırmaları Dergisi* 6: 192-202.
- Kuralay O (2021) Mazlum Berrakî’nin şiir evreni. Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Külekçi N (2003) *Açıklamalar ve Örneklerle Edebî Sanatlar* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Küçük C (1988) *İslam Ansiklopedisi* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul).

- Melikoff İ (2010) *Hacı Bektaş- Efsaneden Gerçeğe*, çev. Turan Alptekin. (Cumhuriyet Kitapları, İstanbul).
- Molu S (1983) Revaî'nin koşmalarından birkaç parça. *Erciyes Dergisi* 68: 17-19.
- Mor G (2009) Türkiye'deki gizli dillerin ses, şekil ve kavram alanı bakımından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.
- Mucuk H (2007) Cingözoğlu Âşık Seyit Osman üzerine bir araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Nur R (2021) *Türk Şiirbiligi* (Ötüken Yayınları, İstanbul).
- Oğuz MÖ (1991) Âşık Hasretî'nin Haydar Bey hikâyesi. *Türk Halk Kültürü Araştırmaları* 2: 87-117.
- Oğuz MÖ (1994) *Yozgat'ta Halk Şairliğinin Dünü ve Bugünü* (Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara).
- Oğuz MÖ (2001) *Halk Şiirinde Tür, Şekil ve Makam* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Oğuz MÖ vd. (2014) *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı* (Geleneksel Yayınları, Ankara).
- Okay HN, Soysal N (1978) Erkiletli Âşık Hasan. *Erciyes Dergisi* 10: 284.
- Onay AT (1992) *Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar ve İzahı* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Onay AT (1996) *Türk Halk Şiirinin şekil ve Nev'i* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Ong WJ (1999) *Sözlü ve Yazılı Kültür-Sözün Teknolojileşmesi*, çev. Sema Postacıoğlu Banon. (Metis Yayıncılık, İstanbul).
- Ortaylı İ (2014) *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı* (Timaş Yayınları, İstanbul).
- Ozanoğlu İ (1940) *Âşık Edebiyatı* (Şenkıral Matbaası, Kastamonu).
- Ögel B (2014) *Türk Mitolojisi* (Kaynakları ve Açıklamaları İle Destanlar) I-II (Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara).
- Öngören R (2000) *İslam Ansiklopedisi* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul)
- Önal-Kılıç S (2018) Yedi sayısının kültürel arka planı çerçevesinde Garibnâme Mesnevisi'nin yedinci bölümü üzerine bir inceleme. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi* 86: 111-132.

- Öz M (2009) *İslam Ansiklopedisi* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul).
- Özarslan M (2001) *Erzurum Âşıklık Geleneği* (Akçağ Yayınları, Ankara).
- Özcan A (1995) II. Mahmut ve reformları hakkında bazı gözlemler. *Tarih İncelemeleri Dergisi* 10: 13-39.
- Özcan N (2019) Türk sosyo-kültürel hayatına fesin yansımaları bağlamında Antepli Âyni'nin divanında fes. *İnsan&İnsan* 22: 831-851.
- Özçakır EA (2008) *Develili Âşık Seyranî Hayatı-Sanatı- Menkabeleri-Şiirleri* (Laçın Yayınları, Kayseri).
- Özdamarlar K (1993) Kayseri ve çevresi türküleri: metin ve tahlil. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Özdemir A (2010) *Pir Sultan Abdal* (Sivas Platformu Yayınları, Sivas).
- Özdemir N (2008) *Medya Kültür ve Edebiyat* (Geleneksel Yayınları, Ankara).
- Özdemir N (2017) *Kültür Bilimi ve Yönetimi* (Grafiker Yayınları, Ankara).
- Özhan M vd. (1992) *Yaşayan Halk Ozanları Antolojisi* (Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara).
- Özlem D (2012) *Kültür Bilimleri ve Kültür Felsefesi* (Doğu Batı Yayınları, Ankara).
- Önal Kılıç S (2018) Yedi sayısının kültürel arka planı çerçevesinde Garibnâme Mesnevisi'nin yedinci bölümü üzerine bir inceleme. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi* 86: 111-132.
- Özön MN (1954) *Edebiyat ve Tenkid Sözlüğü* (İnkılap Kitabevi, İstanbul).
- Öztelli C (1962) *Köroğlu ve Dadaloğlu Hayatı Sanatı Şiirleri* (Varlık Yayınevi, İstanbul).
- Öztelli C (1989) *Pir Sultan -Yaşamı ve Bütün Şiirleri* (Özgür Yayın Dağıtım, İstanbul).
- Pala İ (2011) *Ansiklopedik Divân Şiiri Sözlüğü* (Kapı Yayınları, Ankara).
- Pehlivan G (2017) Sayı simgeçiliğinden kehanete bir meczup ve eseri Âşık Cemal ve Amasya Seyahatnamesi. *Millî Folklor* 29/115: 19-39.
- Pekolcay N (1994) *İslâmî Türk Edebiyatı* (Kitapevi Yayınları, İstanbul).

- Quataert D (2006) 19. Yüzyıla Genel Bakış: İslahatlar Devri 1812-1914. *Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi Cilt II*, çev. Süphan Andıç. (Eren Yayıncılık, İstanbul).
- Pınarbaşı YS (2018) *Erkilet Güzeli Bağlar Bozuyor: Âşık Hasan Divanı* (Ergenekon Yayınları, İstanbul).
- Rayman H (1991) Yunus Emre'de sayısal formeller. *Fırat Üniversitesi Dergisi* 5: 393-407.
- Sakaoğlu S, Karadavut Z (1998) *Âşıkların Diliyle Cumhuriyet* (Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara).
- Sakaoğlu S (2011) Karacaoğlan'ın şiirlerini nasıl yayımlamalıyız?. *Millî Folklor* 23/90: 15-25.
- Sami Ş (1896) *Kamusû'l Â'lam C.5* (Kaşgar Neşriyat, İstanbul).
- Sami Ş (1901) *Kamus-ı Türki* (İkdam Matbaası, İstanbul).
- Sarıçam İ (1997) *İslam Ansiklopedisi* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul).
- Sarınay Y (2006a) Türk arşivleri ve Ermeni meselesi. *Bellekten* 257: 289-310 .
- Sarınay Y (2006b) *Osmanlı Belgelerinde Kırım Savaşı (1853-1856)* (Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları, Ankara).
- Satoğlu A (1962) *Başlangıcından Bugüne Kadar Kayseri Şairleri* (As Matbaası, Kayseri).
- Satoğlu A (1970) *Kayseri Şairleri* (As Matbaası, Ankara).
- Satoğlu A (1980) *Halk Şairi Molu'lu Revaî* (Emel Matbaacılık, Ankara).
- Satoğlu A (2002) *Kayseri Ansiklopedisi* (Kültür Bakanlığı Yayınları Dairesi Başkanlığı, Ankara).
- Schimmel A (2000) *Sayıların Gizemi*, çev. Mustafa Küpüşoğlu. (Kabalıcı Yayınları, İstanbul).
- Sevük İH (1942) *Edebiyat Bilgileri* (Remzi Kitabevi, İstanbul).
- Sıvacı A (2000) *Kayseri Güldestesi – Kayseri, Çevresi ve Erciyes Üstüne Şiirler* (Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Kayseri).
- Sıvacı A (2020) Erkilet güzeli Âşık Hasan nam-ı diğer Zeynî. *Şehir Portre* 33: 6-13.
- Somuncu AŞ (2023) Çevreci bir âşık: Develili Ali Çatak'ın şiirlerine ekoeleştirel bir yaklaşım. *Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 9 /37: 187-207.

- Soydan S (2018) Çağatay Türkçesinde bazı sayı isimlerinin kullanılışı ve sayıların gizemi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 22: 1797-1812.
- Şengül A (1997) Bir delinin ardından. *Erciyes Dergisi* 231: 16-17.
- Şenödeyici Ö (2008) Osmanlı'nın görsel şiirleri- şiir çizmek sanatı ve geometrik şekillerde denge. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 1/4: 543-565.
- Şimşek E (1999) Karacaoğlan'ın hayatı etrafında teşekkül eden yeni bir halk hikâyesi. *III. Uluslararası Çukurova Halk Kültürü Bilgi Şöleni*. Adana, Türkiye, Kasım 30-Aralık 2.
- Şimşek E (2012) Edebiyatımızda “dedim-dedi”li şiir söyleme geleneği ve Âşık Ruhsatî örneği. *Erciyes Dergisi* 417: 8-13.
- Taş K (2002) Tanzimat ve batılılaşma hareketlerine sosyolojik bir yaklaşım. *İlahiyat Fakültesi Dergisi* 7: 87-94.
- Tezcan-Aksu B (2018) Sekizinci yüzyıldan günümüze takvimlerimiz. *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi C.II* 1: 382-413.
- Türer O (1998) *İslam Ansiklopedisi* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul).
- Türk Tarih Kurumu (2023) *Türkçe Sözlük I-II* (Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara).
- Uludağ S (2008) *İslam Ansiklopedisi* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul).
- Uludağ S (2013) *İslam Ansiklopedisi* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul).
- Uraz M (1949) Halk edebiyatında bade. *Türk Folklor Araştırmaları C.1*, 1: 2-4.
- Uzun M İ (2003) *İslam Ansiklopedisi* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul).
- Uzun M İ (2013) *İslam Ansiklopedisi* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul).
- Üneş H (2017) Âşık Firkatî (hayatı-sanatı- şiirleri ve hikâyeleri). Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Yardımcı M (2000) Geleneksel kültürümüzde ve âşıkların dilinde sayılar. *III. Uluslararası Çukurova Halk Kültürü Bilgi Şöleni Sempozyumu*. Adana, Türkiye Kasım 30-Aralık 2.
- Yardımcı M (2002) *Başlangıcından Günümüze Türk Halk Şiiri* (Ürün Yayınları, Ankara).
- Yıldırım D (1998) *Türk Bitiği* (Akçağ Yayınları, Ankara).

- Yıldırım N (2008) *Fars Mitolojisi Sözlüğü* (Kabalıcı Yayınları, İstanbul).
- Yılmaz D (2011) Kayseri’de âşıklık geleneği ve halk şairi Habib Karaaslan. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Yinanç R, Elibüyük M (2009) *Kayseri İli Tahrir Defterleri C. I (1563–1575-1584)* (Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, Kayseri).
- Yöre S (2001) Başlangıcından bugüne Âşık Seyranî şenlikleri. Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Müzikoloji Bölümü, Ankara.
- Yücel Ü (2011) Türk halk inanışlarında sayılar. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- William M (2009) *Senaryo Yazımı Sinema ve Televizyon İçin*, çev. Yalçın Demir, Yılmaz Büyükerşen, Nesrin Esen. (Hayalperest Kitap, İstanbul).

Elektronik Eserler

- TEİS (2020a) Ali Çatak. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/catak-ali> (18. 01. 2023).
- TEİS (2020b) Cefai/ Galip Güler. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/cefai-galip-guler> (23.06.2023).
- TEİS (2020c) Erkiletli Hasan. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hasan-erkiletli> (19.05.2022).
- TEİS (2020d) Ozantürk/ Durbilmez, Bayram Durbilmez. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/durbilmez-ozanturk-bayram-durbilmez> (18.01. 2023).
- TEİS (2020e) Hicabî. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hicabi-mdbir> (20.05.2022).
- TEİS (2020f) Hüznî Baba/ Hizbî, Mehmed Bahaeddin <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/huzni-baba-hizbi-mehmed-bahaeddin> (21.05.2022).
- Erkiletvakfi (2018). *Erkilet Tarihi*. <https://www.erkiletvakfi.com/sayfa/erkilettarihi#:~:text=Tarihi%20kay%C4%B1tlarda%20T%C3%BCrk%20g%C3%B6%C3%A7lerinin%20dalga,Erkilet%22%20ad%C4%B1yla%20de%C4%9Fi%C5%9Ftilererek%20kullan%C4%B1lmaya%20ba%C5%9Flam%C4%B1%C5%9Ft%C4%B1r> (22.3.2022).
- Musikidergisi (2021). *Kadersiz Türküler 2*. [Halil Atılğan-Kadersiz Türküler -2 - : "Erkilet günaydı\(n\)"... \(musikidergisi.com\)](https://www.musikidergisi.com/Erkilet_gunaydi(n)...) (14.11.2021).

- Youtube (2013). *Erkiletli Âşık Hasan'ı Anma ve Üzümlü Festivali*.
https://www.youtube.com/watch?v=7x_ouYqqvmo&ab_channel=gizzatasar%C4%B1m (15.11.2021).
- Youtube (2023). *Dadaloğlu Şenlikleri*. [Dadaloğlu Şenlikleri / Tomarza | Anadolu Net TV - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=7x_ouYqqvmo&ab_channel=gizzatasar%C4%B1m) (11.10.2023)
- Sorularlaİslamiyet (2010). *Kalem Suresi Birinci Ayet*.
<https://sorularlaislamiyet.com/kalem-suresi-birinci-ayeti-aciklar-misiniz>
(12.01.2022).
- Kultursanattarihedebiyat (2015). *İbrahim Budak/ Âşık Hırkanî*.
<http://kultursanattarihedebiyat.com/ibrahim-budak-asik-hirkani/> (03.05.2022).

Arşiv Malzemeleri

- Bayram Durbilmez Arşivi (BDÖA), *Develili Âşık Ali Çatak*
- Bayram Durbilmez Arşivi (BDÖA), *Erkiletli Âşık Hasan Destanı*, 10.10.2015.
- Bayram Durbilmez Arşivi (BDÖA), *Âşık Hasan'a Hitaben*, 03.08.1993.
- Mustafa Alıcı Arşivi (MAA), *Âşık Hasan'im*, 15.05.2021.
- Rasim Deniz Özel Arşivi (RDÖA), *Mecmua 1*, 29.12.2021.
- Rasim Deniz Özel Arşivi (RDÖA), *Mecmua 2*, 29.12.2021.
- Ziya Avşar Arşivi (ZAA), *Âşık Hasan'a* 30.05.2021.
- Millî Kütüphane (MK), *06 Mil Yz. Cönk 40 Vr. 36b*, 2.1.2022.
- Millî Kütüphane (MK), *06 Mil Yz. Cönk 50 Vr. 50a*, 5.1.2022.
- Millî Kütüphane (MK), *06 Mil Yz. Cönk 50 Vr. 105a*, 3.1.2022.
- Millî Kütüphane (MK), *06 Mil Yz. Cönk 51 Vr. 15a*, 18.1.2022.
- Millî Kütüphane (MK), *06 Mil Yz. Cönk 51 Vr. 15b*, 18.1.2022.
- Millî Kütüphane (MK), *06 Mil Yz. Cönk 51 Vr. 32a*, 18.1.2022.
- Millî Kütüphane (MK), *06 Mil Yz. Cönk 51 Vr. 32b*, 18.1.2022.
- Millî Kütüphane (MK), *06 Mil Yz. Cönk 51 Vr. 49b*, 18.1.2022.